

Plenum

Torsdag 25.3.2021 kl. 16.03—18.49

2.2. Muntlig fråga om coronabegränsningarna (Petteri Orpo saml)

Muntligt spörsmål MFT 60/2021 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Tarja Filatov: Ledamot Orpo.

Debatt

16.13 Petteri Orpo kok: Arvoisa rouva puhemies! Tilanne on vakava. Siitä ollaan kaikki samaa mieltä. Ollaan samaa mieltä myöskin siitä, että lisää keinoja ja tiukkoja keinoja tarvitaan. Nyt on kyse enemmän siitä, mitkä ovat ne oikeat keinot.

Tämä liikkumisrajoitus on todella jyrkää ase, niin kuin hallitus sanoo. Siinä puututaan perusoikeuksiin, ja lakiesitys itsessään vaikuttaa hyvin vaikeaselkoiselta ja vaikeasti toteutettavalta. Me haluamme kokoomuksessa, että hallitus todella tekee ensin kaiken muun, ennen kuin liikkumisrajoituksiin pitää mennä. Pitää olla ne testaukset siellä rajoilla, pitää vaatia se negatiivinen testitulos, pitää olla se maskipakko, pitää tiukentaa kokoontumisrajoituksia, ja kysyn: ei kai tässä nyt ole käymässä niin, että hallitus toi nyt tämän liikkumisrajoitusesityksen ja nämä muut odottavat? Tehkää nyt samalla tarmolla nämä välttämättömyydet. Ihmisten on vaikea ymmärtää, miksi rajat edelleen ovat auki virukselle.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Pääministerin sijainen Saarikko.

16.14 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän erittäin hyvin ja pidän perusteltuna, että oppositiopuolueet haluatte varmasti tutustua tähän esitykseen nyt, kun se eduskunnalle annetaan, ja muodostaa näkemyksenne tätä esitystä ja sitä kautta myös varmasti terveysviranomaisia kuullen, jotta saatte sen saman informaation, minkä hallitus tätä ratkaisua pohtiessaan on viimeisten viikkojen aikana saanut, myös valmistellessaan tämän esityksen vaativaa juridista puolta.

Kyllä, olemme käyneet läpi muita vaihtoehtoja. Kyllä, tässä maassa on jo erittäin paljon rajoituksia voimassa, ja kyllä, tämä esitys pitää sisällään myös liikkumisrajoitus- ja kontaktien vähentämisaalueilla maskipakon.

Kaikkineen tämä esitys on sellainen, josta luulen, että suomalaiset näillä alueilla, näissä kaupungeissa eivät pidä, mutta politiikassa joutuu tekemään myös erittäin epämieluisia ratkaisuja pitääkseen kiinni arvoistaan ja päättäjän tärkeimmästä tehtävästä, terveyden ja elämän suojelemisesta, siitäkin huolimatta, että tietää, että tällä esityksellä on jo täälläkin mainittuja lieveilmiöitä, negatiivisia vaikutuksia. [Puhemies: Minuutti!] Siksi me olemme myös yrityksiä tukemassa, siksi me olemme myös sosiaalipalveluita parantamassa, siksi

Punkt i protokollet PR 30/2021 rd

me olemme tukemassa terveydenhuollon viranomaisia, jotta hoitohenkilöstö jaksaa tämän prosessin läpi.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Minuutti on pitkästi yli. — Edustaja Orpo.

16.16 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on aivan selvää, että tämä on vaikea päätös ja vaikea tilanne. Me ollaan valmiit siihen käsittelyyn täällä eduskunnassa, että tämä esitys käydään todella tarkkaan läpi, punnitaan sen välttämättömyyttä, mutta samaan aikaan me halutaan käydä läpi näiden muiden keinojen vaikutukset. Ja myöskin pitää huomioida se, että liikkumisrajoituksilla luodaan myöskin ennakkotapausta siitä, miten jatkossa voidaan ihmisten perusoikeutta, liikkumisen vapautta rajoittaa. Me tullaan käsittelemään tämä hyvin.

Mutta, arvoisa hallitus, minun on pakko palata vielä kerran tähän rajakysymykseen. Nyt tulee sellainen kuva kuin sillä ei olisi enää väliä, kun virus on jo täällä, mutta ne muuntovirukset, virusmuunnokset syntyvät maailmalla, tulevat Suomeen matkustajien mukana, ja me emme enää oikein usko siihen, että se tulee kuntoon, vaikka te sanotte, että tämä asia laitetaan kuntoon. Tämä on aivan kriittinen juttu. Kun Tukholmassa ja Virossa on paljon eri variantteja, niin voitteko te nyt luvata, että nämä negatiiviset testitodistukset vaaditaan ja te tuotte esityksen niin nopeasti kuin mahdollista ja että me voimme luottaa siihen, että jokainen matkustaja ohjataan pakolliseen testiin? Sillä me estetään se, että mahdollisimman moni uusi virus ei pääse Suomeen, koska päästessään ne leviävät monin-, moninker- taisesti suomalaisten [Puhemies: Minuutti on jo!] keskuuteen.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Kiuru.

16.17 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen itsekkin pitänyt tätä rajaturvallisuutta yhtenä merkittävimmistä asioista, jotka on saatettava kuntoon niin, että me myös täällä eduskunnassa ymmärrämme, kuinka tärkeää on tässä miettiä, kenen perusoikeudet laitetaan toisen edelle. Ja nyt ollaan saatu eduskunnasta selvä vihreä valo sille, että rajaturvallisuutta parannetaan sen käsittelyssä olleen HE:n pohjalta, johon on nyt laadittu maahantulomalli. Huomenna tämä asia on presidentin esittelyssä, ja laki hyväksytään siltä pohjalta. Lähtökohta on se, kuten tässä edustaja Orpo totesi, että kaikki maahan tulevat ohjataan terveystarkastukseen — se on olennaista.

Mutta nyt meidän täytyy tänään kiinnittää huomiota siihen, että tämä tautitaakka, joka Suomea on kohdannut, on niin valtava, että me emme yksinään tällä yksittäisellä toimella tai jollain toisella yksittäisellä toimella saa tätä taakkaa haltuun niillä alueilla, joilla epidemia on karkaamassa. Ja näillä alueilla tarvitaan laajamittaista, [Puhemies: Minuutti!] nopeaa toimea, jolla saadaan tämä haltuun, ja siksi on nyt raskain sydämin päädytty esittämään tätä kyseistä esitystä, josta tänään keskustellaan.

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lepomäki.

16.18 Elina Lepomäki kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuulimme tänään hallituksen infossa, että ihmisillä on liikkumisrajoitusten puitteissa mahdollista ostaa koriste-esine muiden tavaroiden tai elintarvikkeiden joukossa, jos se kuuluu tällaisiin päivittäisiin tarvittaviin hyödykkeisiin. Tämähän tarkoittaa sitä, että käytännössä esimerkiksi

Punkt i protokollet PR 30/2021 rd

asiointi suurissa hypermarketeissa tai sitten verkkokaupassa on mahdollista, mutta sen sijaan erikoisliikkeet, jotka ovat olleet jo aika pitkään hätää kärsimässä, kärsivät tästä nytten aivan kohtuuttomasti. Moni näistä yrityksistä ei ole ollut tähänkään asti koronatukien piirissä. Miten te ajattelitte tähän asiaan puuttua? Siellä on monella yrittäjällä iso hätä. Velkaneuvonnassa on tällä hetkellä erittäin paljon pienyrittäjiä.

Ja toinen kysymys, ministeri Saarikko, kun sanoitte, että meillä oppositiossa on nyt mahdollisuus tutustua näihin asiantuntija-arvioihin, joita te olette jo viikkokaupalla pyörittelleet: miksi vasta nyt?

Ensimmäinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Lintilä.

16.20 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin haluan hiukan korjata perussuomalaisilta tullutta tietoa, että tästä aiheutuu miljardin kulut yrityksille per viikko. TEM teki laskelman, joka on hyvin raaka laskelma, ja se miljardi oli liikevaihdon vähentyminen. Se on eri asia. Liikevaihto ja kulut ovat eri asia, eli pyydän tämän huomioimaan jatkossa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Edustaja Lepomäen kysymykseen erikoisliikkeitten osalta: Me ollaan jo aloitettu kustannustuki nelosen valmistelu. Eli tulee kustannustuki nelonen, jonka piiriin otetaan nämä erikoisliikkeet. Ne tulevat olemaan myös kustannustuki kolmosessa mukana. Kolmostahan pystytään hakemaan huhtikuun puolenvälin jälkeen, ja seuraava, nelonen, olisi tarkoitus saada sitten kesäkuun aikana.